

Må rekonstituere lokallaget

Kommunal Rapport 10.10.2022, Jan Fridthjof Bernt, professor emeritus ved Universitetet i Bergen.

Partiets lokallag satt under administrasjon av fylkeslaget. Hvem kan nå levere listeforslag til kommunevalget?

SPØRSMÅL: I bestemmelsene i [valgloven § 6–3](#) om krav til antall underskrifter på listeforslag er det fastsatt at for registrerte partier som ved siste stortingsvalg fikk en oppslutning på minst 500 stemmer i ett valgdistrikt eller minst 5.000 stemmer i hele landet, «er det tilstrekkelig at listeforslaget er underskrevet av minst to styremedlemmer i lokalavdelingen med ansvar for valgdistriktet listen gjelder».

I tillegg er det et vilkår at «Underskriverne må ha stemmerett i valgdistriktet».

I vår kommune er lokallaget for et parti satt under administrasjon av partiets fylkeslag. Hvem kan nå levere inn listeforslag for kommunen ved det kommende kommunevalget?

SVAR: Når fylkeslaget fatter vedtak om at lokallaget settes under administrasjon, innebærer dette så vidt jeg forstår at det overtar ledelsen av laget og styret fratras alle sine fullmakter. Spørsmålet blir da hva som skjer med den lovfestede eneretten for styremedlemmene til å fremsette listeforslag for partiet.

Slik jeg leser bestemmelsen i loven, er den ikke en regel om en personlig rett for de enkelte styremedlemmene til å sette fram listeforslag på egne vegne. Meningen med lovens regel må være at de to som skriver under på listeforslaget, gjør dette på vegne av lokallaget, med mandat fra styret til å gjøre dette. Hvis dette var tale om en personlig rett for de enkelte styremedlemmene, ville vi jo kunne risikere å få eller flere listeforslag. Men hva gjør vi så når fylkeslaget har overtatt styringen av laget?

Et mulig svar vil kunne tenkes å være at nå er det styret i fylkeslaget som bestemmer, og at to medlemmer av dette vil kunne opptre som forslagsstillere. Problemet her er at dette ikke lar seg forene med kravet i loven om at de to som opptrer som forslagsstillere, må ha stemmerett i valgdistriktet, altså kommunen.

Både i loven og i forarbeidene fremheves dette som en viktig garanti for at listen har den nødvendige lokale forankring, og dette taler også sterkt mot at medlemmer av fylkesstyret vil kunne opptre i denne rollen selv om de skulle være bosatt i kommunen.

Jeg vil derfor tro at selv om lokallaget er satt under administrasjon og styret dermed fratatt alle andre fullmakter, må det være dette som er det eneste organet som kan treffe vedtak om forslag til liste til valg til kommunestyret. De to styremedlemmene som da opptrer i denne funksjonen, gjør det derfor på vegne av det styret de er en del av, og må fremme forslag som dette står bak. Den eneste måten fylkeslaget kan unngå dette på, er å ta de nødvendige skritt for å rekonstituere lokallaget slik at det kan velge nytt styre som kan utøve denne funksjonen.

Men dette blir det sikkert en hel del diskusjon om.